

Adviessystemen in uien

Kies het juiste spuitmoment

voorjaar 2007

Valse meeldauw en bladvlekkenziekte in uien kunnen veel schade veroorzaken. Wat doet u om deze ziekten voor te zijn? De schimmels worden met verschillende middelen bestreden. Beslissingsondersteunende systemen (BOS) kunnen u helpen met het kiezen van het juiste spuitmoment, de juiste dosering en het juiste middel. Hierdoor kan de effectiviteit van uw bespuitingen toenemen en de milieubelasting verminderen.

Vaak duikt de eerste aantasting van valse meeldauw op in winteruien of 2^e-jaars plantuien. Vanuit deze besmette percelen worden zaaiuien en 1e-jaars plantuien geïnfecteerd. De schimmel kan zich explosief uitbreiden. Bij onvoldoende bescherming geeft dat flinke problemen. Bladvlekkenziekte ontstaat vaak later in het seizoen. De vlekjes blijven in omvang meestal beperkt, maar bij zeer kritische omstandigheden kan het loof in korte tijd volledig afsterven.

Er worden (nog) geen rassen geteeld met een goede resistentie tegen deze schimmels. De inzet van fungiciden is daarom een belangrijk onderdeel in de bestrijdingsstrategie. Kies de juiste middelen. Vaak zijn middelen die sterk zijn tegen valse meeldauw minder effectief

tegen bladvlekkenziekte en andersom. Ook komt valse meeldauw onder andere omstandigheden voor dan bladvlekkenziekte. Alleen met een sluitend schema kunt u deze schimmels, onder kritische omstandigheden, goed bestrijden. Steeds meer uientelers gebruiken daarom een beslissingsondersteunend systeem (BOS).

Beslissingsondersteunende systemen

U kunt zowel bij Opticrop als bij Dacom terecht voor een programma voor de bestrijding van valse meeldauw en bladvlekken in uien. Zo'n 25% van de uientelers (40% van het areaal) gebruikt een BOS. U kunt het programma gebruiken op uw eigen pc, via internet of via de fax. Op basis van metingen met een weerstation en een regionaal weerbericht schat

het programma de infectiekansen van beide schimmels in. Het rekent voor uw perceel uit of de voorgaande bespuiting nog voldoende bescherming biedt. Bij gevaarlijke omstandigheden én onvoldoende bescherming adviseert het programma om te spuiten en geeft u een advies welk middel u het best kunt inzetten. Met een BOS kunt u de middelen effectiever inzetten. Zo kunt u onder gunstige omstandigheden middel en dus geld besparen. Onder kritieke omstandigheden moet u soms eerder spuiten dan u wellicht had verwacht. Dat kan ook winst zijn, want curatieve (genezende) middelen in uien zijn er vrijwel niet.

Werking middelen

Middel	Bladvlekken	Valse meeldauw
Acrobat	+	+++
Allure	+++	(+)
Amistar	+++	(+)
Daconil	++	-
Fubol Gold	+	+++
Kenbyo	+++	(+)
Kenbyo MZ	+++	++
Mancozeb	+	++
Maneb	+	++
Shirlan	+++	-
Ronilan	+(+)	-
Rovral	+(+)	-

Ervaringen uit de praktijk

Theo Utdewilligen
uienteler in St.- Kruis (Zld)

“Al vanaf 1995 werk ik met het uienprogramma van Opticrop. Mijn ervaringen met het programma zijn positief. Voor bladvlekken zie ik een groot voordeel, voor valse meeldauw minder. Het programma maakt me wel bewust van gevaarlijke periodes voor valse meeldauw, zodat ik op het juiste moment een bespuiting kan uitvoeren. Meestal is het interval zo'n 7 dagen. Met het programma spuit ik niet minder vaak tegen meeldauw en ook niet in een lagere dosering. Ik zou dan vaker moeten spuiten. Ook voor bladvlekken. Want de middelen die ik nu tegen meeldauw inzet hebben ook een bijwerking tegen

bladvlekken. Met het programma hoef ik nooit apart tegen bladvlekken te spuiten. Daarmee bespaar ik veel geld. Met dit ondersteunende programma kan ik precies zien wanneer de bescherming is

afgelopen. Dat geeft me een veilig gevoel. Het enige nadeel is dat de weersvoorspelling vaak niet klopt. Tot slot een tip voor mijn collega's: Schaf zo'n programma aan. Het is zo terug verdiend.”

Tips

Waarnemen

Maak gebruik van beslissingsondersteunende systemen om het juiste spuitmoment te bepalen. Controleer daarnaast regelmatig zelf het gewas op een aantasting van valse meeldauw en bladvlekken.

Meer informatie:

- Kijk voor informatie op www.telenmettoekomst.nl
- Onderzoeksinformatie akkerbouw vindt u op www.kennisakker.nl
- Kijk voor informatie over BOS op www.opticrop.nl en www.dacom.nl
- Raadpleeg uw adviseur.

Laat u niet verrassen

Probeer het programma eens rustig uit voordat het seizoen begint. Bekijk de mogelijkheden: wat kunt u allemaal zelf invullen of wijzigen? Welke invloed heeft dat op het advies? Lees de handleiding. Zo benut u alle mogelijkheden van het programma.

Internetversie

Wilt u het programma eerst uitproberen voordat u tot aanschaf overgaat dan kunt u bijvoorbeeld een jaar de internetversie gebruiken. Dit is relatief goedkoop en u kunt er wat ervaring mee opdoen. Op www.opticrop.nl kunt u ook een demoversie bekijken (ga naar online, uien online).

Vragen

Als het programma een advies geeft dat helemaal tegen uw gevoel indruist, denk dan niet: 'van dat programma deugt ook niks', maar vraag ernaar bij de leverancier. Misschien heeft u iets over het hoofd gezien dat u had moeten invullen. Of misschien is er een heel goede verklaring voor het advies dat het systeem geeft.

Praktijknetwerk Telen met toekomst werkt aan een breed gedragen duurzame teelt in de plantaardige sectoren. Ruim 400 ondernemers testen en beoordelen duurzame teeltmaatregelen, 'Best Practices,' op de praktische toepasbaarheid en haalbaarheid. Dit gebeurt zoveel mogelijk in samenwerking met diverse partijen die het boerenerf cq. de tuin betreden. Deze folder is met grote zorg samengesteld. De samenstellers zijn echter niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens.

Colofon:

Productie: Telen met toekomst
Tekst: Hanja Slabbekoorn (PPO) en
Adrie Mooijaart (DLV Plant)
Eindredactie: Jac Hendriks (DLV Plant)
Vormgeving & druk: Graphiset, Uden

Telen met toekomst